

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Петро Петрович КУЗЬМІН,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

В процесі реалізації своєї діяльності суб'єкти забезпечення дисципліни та законності в діяльності Національної поліції України виконують цілу низку завдань, серед яких важливе місце відводиться моніторингу, тобто перевірці та оцінці стану дисципліни і законності в діяльності поліції. Це завдання суб'єктів досліджуваного забезпечення стосується безпосередньо реалізації конкретних практичних заходів щодо: а) з'ясування рівня виконавської дисципліни в системі органів Національної поліції; б) виявлення відхилень і прямих порушень чинного законодавства та правил професійної етики; в) встановлення й усунення умов, і факторів, які сприяють вчиненню порушень службової дисципліни та режиму законності.

Це завдання реалізується суб'єктами забезпечення дисципліни та законності в діяльності Національної поліції в межах контрольної та наглядової функцій. В. П. Тимошук, аналізуючи сутність контрольної функції держави, зазначає, що вона є таким напрямком і видом діяльності держави, що полягає в забезпеченні чіткого функціонування державного механізму, захисті прав та інтересів громадян, у забезпеченні правопорядку та захисті публічних інтересів, у раціональному використанні публічних ресурсів [1, с.83]. Досягається це забезпечення через спостереження та перевірку суспільної системи й усіх її елементів відповідно до визначених напрямків, а також у попередженні та виправленні можливих помилок і неправомірних дій, що перешкоджають такому розвитку [2, с. 349]. В.Я. Малиновський зазначає, що функція контролю як соціального явища полягає в спрямуванні процесу управління на встановлення ідеальної моделі коригування поведінки підконтрольного об'єкта. Головною метою цієї функції є блокування відхилень діяльності суб'єкта управління від заданої управлінської програми, а при виявленні аномалій – приведення управлінської системи в стійкий стан за допомогою всіх наявних регуляторів. Соціальне призначення контролю в тому, що він покликаний служити джерелом інформації про процеси, що відбуваються, умовою підтримки законності, порядку та організованості, охорони свободи й дотримання прав громадян. Контроль використовується як важливий засіб виявлення правильності поставлених завдань, міри пізнання об'єктивних законів суспільного розвитку [3, с.330]. Контроль, доходить висновку, науковець, це процес забезпечення досягнення організацією своєї мети, що складається зі встановлення критеріїв, визначення фактично досягнутих результатів і запровадження корективів у тому випадку, якщо досягнуті результати суттєво відрізняються від встановлених критеріїв [3, с.332]. У загальному значенні, стверджує В. Я. Малиновський, контрольна функція полягає у спрямуванні процесу уп-

равління на встановлення ідеальної моделі коригування поведінки підконтрольного об'єкта (чи відповідає діяльність органів влади, підприємств, установ, організацій тим цілям, що стоять перед ними; чи виконуються і як саме виконуються покладені на них завдання; яким є практичний результат діяльності; чи є відхилення від поставлених цілей і якщо так, то які причини і хто в цьому винен тощо). Контроль, як функція державного управління, дає змогу порівняти фактичний стан у тій чи іншій галузі чи сфері державного управління з вимогами, поставленими перед нею; виявити недоліки та помилки в роботі та запобігти їм, оцінити відповідність інших управлінських функцій поставленим цілям (завданням). Звідси, зауважує дослідник, головною метою функції контролю є блокування відхилень діяльності суб'єкта управління від заданої управлінської програми, а у разі виявлення аномалій – приведення управлінської системи в стійкий стан за допомогою всіх наявних регуляторів [3, с.332].

Отже, контрольна функція суб'єктів забезпечення дисципліни та законності в діяльності поліції – це напрям їх роботи, який передбачає перевірку відповідності діяльності поліції встановленим законодавчим та етичним вимогам, з метою визначення необхідності, обсягів і напрямків її коригування й удосконалення, вжиття заходів для блокування та усунення умов і факторів, що спричиняють або сприяють відхиленням і порушенням в діяльності поліції. Контрольна функція у тій чи іншій мірі властива усім суб'єктам забезпечення дисципліни та законності в діяльності національної поліції, зокрема існує і парламентський, і президентський, і урядовий, і муніципальний, і громадський, і судовий, і прокурорський контроль (останні здійснюється у формі прокурорського нагляду).

Список використаних джерел:

1. Тимошук В.П. Контрольна функція держави. *Адміністративне право і процес*. 2013. № 4 (6). URL: <http://aplaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/4-6-2013/item/234-kontrolna-funktsiya-derzhavytymoshchuk-v-p>
2. *Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / [ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова)].* К. : Видавництво «Юридична думка», 2004- 2005. Т. 1: Заг. частина. 2004. 584 с
4. Малиновський В. Я. *Державне управління: Навчальний посібник.* 3-тє вид. переробл. та допов. К. : Атіка, 2009. 608 с.